

আহোমসকল

আহোমসকল মূলতঃ টাই জাতিৰ মানুহ। অসমলৈ অহাৰ পাছৰ পৰাহে এওঁলোক আহোম নামে অভিহিত হ'ল। এওঁলোকৰ আদি বাসস্থান আছিল চীন দেশৰ দক্ষিণ পশ্চিম অঞ্চল, বৰ্তমানৰ ইউনান প্ৰদেশৰ মুংমাও ৰাজ্যত। এওঁলোক টাইসকলৰ মাজৰ ডাঙৰ ফৈদ বুলি জনা যায়। এওঁলোকৰ পূৰ্বপুৰুষসকলে ত্ৰয়োদশ শতিকাতে চ্যুকাফা ৰজাৰ নেতৃত্বত পাটকাই পৰ্বত পাৰ হৈ পূব অসম বা তেতিয়াৰ সৌমাৰত ৰাজ্য স্থাপন কৰে। পিচলৈ লাহে লাহে পশ্চিমে মানাইলৈকে ৰাজ্য বিস্তাৰ কৰি ৬০০ বছৰৰ অধিক কাল ৰাজ্য শাসন কৰে। এওঁলোকৰ ভাষা টাই বা শ্যান আছিল; কিন্তু কালক্ৰমত নানা কাৰণত বিশেষকৈ ৰাজ্য বিস্তাৰৰ লগে লগে দেশৰ জনসংখ্যাও বৃদ্ধি পোৱাত প্ৰজাৰ সুবিধাৰ কথাই চিন্তা কৰি নিজ ভাষাৰ পৰিৱৰ্তে অসমীয়া ভাষা গ্ৰহণ কৰে। কিন্তু পুৰণা পূজা-সেৱা, বীতি-নীতি সম্বন্ধীয় সকলো কাম তেওঁলোকৰ পুৰোহিতসকলে টাই ভাষাতে চলাই থাকে আৰু আজিলৈকে চলাই আহিছে। সেইদৰে, ৰাজকীয় কাম-কাজবিলাকো অষ্টাদশ শতিকালৈকে আহোম ভাষাতেই চলাই আছিল। বৰ্তমান টাই ভাষা কোৱা মানুহ উত্তৰ পূব ভাৰতৰ অসমৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ম্যানমাৰ, দক্ষিণ চীন, থাইলেণ্ড, লাওচ, কম্বোদিয়া, ভিয়েটনামলৈকে বিয়পিছে। আহোমৰ উপৰিও অসমত খামতি, ফাকে, খাময়াং, আইতন আৰু তুকং নামেৰে আৰু পাঁচটা টাই জনগোষ্ঠীয় লোক আছে।

জনসংখ্যা :

টাই আহোম উন্নয়ন পৰিষদে ২০১২-১৪ চনত চলোৱা সমীক্ষা মতে আহোমসকলৰ বৰ্তমানৰ জনসংখ্যা প্ৰায় ২৫ লাখ।

বসতিস্থান :

তেওঁলোকৰ বসতিপ্ৰধান অঞ্চল হ'ল বৰ্তমানৰ চবাইদেউ, শিৱসাগৰ, ডিব্ৰুগড়, যোৰহাট, গোলাঘাট, লক্ষীমপুৰ, ধেমাজি আৰু তিনিচুকীয়া জিলা। তদুপৰি, গুৱাহাটী মহানগৰকে ধৰি অন্য নগৰবিলাকতো বহুতো আহোম লোকে বসবাস কৰি আছে।

জীৱিকা :

যোৱা শতিকাৰ শেষ ভাগলৈকে শালি ধানৰ খেতিয়েই তেওঁলোকৰ মুখ্য জীৱিকা আছিল। সমান্তৰালভাৱে গৰু-ম'হ, গাহৰি-জগলী, হাঁহ-কুকুৰা পুহিছিল। আজিকালি অবশ্যে বহুতে জীৱ-জন্তু

পুহিবলৈ এৰি দিছে। আজৰি সময়ত পুৰুষসকলে গছ মুগাও পুহিছিল। ভিবোতাসকলে এবী-মুগা, পাট-পলু পুহিছিল। এই পলুৰ পৰা সুতা কাটি তাঁত বৈ ঘৰখনৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় কাপোৰ যোগাব কৰি লৈছিল। শাক-পাচলিৰ বাৰী এখন, কল-তামোলৰ বাৰী এখন, কাঠনিবাৰী এখন আহোমসকলৰ বসতিস্থলত এটা স্বাভাৱিক দৃশ্য আছিল। মাটি থকাসকলে ঘৰতে চোমনি এখনো পাতি লৈছিল। বৰ্তমান সেইবোৰ ভাঙি চাহ খেতি কৰিবলৈ লৈছে।

ঘৰ-দুৱাৰ :

আগতে তেওঁলোকে চাংঘৰত বাস কৰিছিল যদিও পিচলৈ মাটিৰ ভেটিত টুপ দিয়া দুচলীয়া ঘৰ সাজি লৈছিল। সাধাৰণতে ঘৰৰ খুঁটাবোৰ কাঠৰ, বেৰবোৰ বাঁহৰ আৰু চাউনি খেৰেখে কৰি লৈছিল। আজিকালি সকলোৰে পৰ্কী ঘৰ হৈছে। থকা ঘৰ দুটা - বৰঘৰ আৰু চ'ৰাঘৰ। বৰঘৰৰ মুখৰ কোঠাত বান্ধনিশাল থাকে। পিচৰ কোঠাটো খোৱা কোঠা হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰে। বাকী থকা কোঠাবোৰ সাধাৰণতে জীয়াবীসকলে শোৱা কোঠা হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰে। চ'ৰাঘৰ আলহী-অতিথি বহা কোঠা আৰু শোৱা কোঠা হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰে।

আন ঘৰৰ ভিতৰত প্ৰতিঘৰ মানুহৰ একোটাকৈ বা একাধিক ঊৰালঘৰ, এটা গৰু-গোহালি, এটা কুকুৰা-গঁবাল, এটা হাঁহ-ছাগলীৰ গঁবাল আৰু এটা গাহনি-গঁবাল থাকে।

খাদ্যাভ্যাস :

ভাত হ'ল তেওঁলোকৰ মুখ্য আহাৰ। ভাতৰ লগত খোৱা ব্যঞ্জনবোৰ জুতি লগাই বন্ধাটো তেওঁলোকৰ এটা সংস্কৃতি। সাধাৰণতে এখন টেঙা শাক বা এখন মাহৰ আঞ্জা নাইবা খাবৰ আঞ্জা, বিভিন্ন পাচলিৰ তৰকাৰী, মাছ বা মাংস আদি ভাজি বা পুৰি খাই ভাল পায়।

পানীয় :

আহোমসকলে দৈনন্দিন জীৱনত ব্যৱহাৰ কৰা এবিধ উপাদেয় পানীয় হ'ল লাও বা সাজ। সাধাৰণতে, লাহি আৰু বৰা চাউল মিহলি কৰি সিজাই তাৰ লগত হৰপিঠা মিহলাই লাও তৈয়াৰ কৰা হয়। চাহ তেওঁলোকৰ আন এবিধ উপাদেয় পানীয়।

ধৰ্মবিশ্বাস :

আহোমসকলে উপৰিপুৰুষৰ অৱস্থিতিত বিশ্বাস কৰে আৰু উপৰিপুৰুষক পূজা-পাতল কৰাটোৱেই তেওঁলোকৰ প্ৰধান ধৰ্ম আছিল। মৃত মাক-বাপেককে ধৰি চৈধ্য পুৰুষলৈকে 'ডাম' হিচাবে স্তৰে স্তৰে নিয়মিতভাৱে পূজা কৰে। চৈধ্য পুৰুষৰ ওপৰৰ উপৰিপুৰুষক 'ফী' দেৱতা হিচাপে 'মে-ডাম মে-ফী', 'ওম্ফা', 'চাইফা' আদি পূজা দি আহিছে। তদুপৰি, 'ৰিক্খন', 'জাচিংফা', 'লাইলুংখাম' আদি পূজাও পাতি আহিছে। এই সকলো পূজাতে জীৱ উছৰ্গা কৰা হয় আৰু টাই ভাষাতে স্তুতি-বন্দনা কৰা হয়। অৱশ্যে, বৈষ্ণৱ ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰাৰ পিচৰ পৰা তেওঁলোকৰ তিনি পণ্ডিত কৈদ মহন-দেওধাই-বাইলুংসকলৰ

বাহিৰে বাকীসকলে এইবোৰ পূজা-পাতল পাতিবলৈ এবিলে।

বিবাহ :

আহোমসকলৰ বাবে বিবাহ হ'ল বংশ বক্ষাৰ কাৰণে পতা এটা অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ মাদ্ৰলিক অনুষ্ঠান। তেওঁলোকে 'চকলং' আৰু 'দেওবান' এই দুই পদ্ধতিৰে বিবাহ সম্পাদন কৰে।

সাহিত্য :

এওঁলোকৰ অভিধান, বুৰঞ্জী, আখ্যান, নীতি-শাস্ত্ৰ, জ্যোতিষ-শাস্ত্ৰ, পূজাবিধি আদি আহোম ভাষাত লিখা অলেখ সাঁচিপতীয়া পুথি আছে।

সংস্কৃতি :

বুৰঞ্জী চৰ্চা আহোমসকলৰ একক সংস্কৃতি। তদুপৰি কৃষি, স্থাপত্য, শিল্প-কলা, বেচম আৰু বয়ন শিল্প, পোচাক-পৰিচ্ছদ, আ-অলংকাৰ, খাদ্য প্ৰকৰণ, বিশ্বাস-অবিশ্বাস আদি অসমীয়া সংস্কৃতিৰ সকলোতে আহোমসকলৰ সাংস্কৃতিক প্ৰভাৱ দেখিবলৈ পোৱা যায়। উদাহৰণ স্বৰূপে শালি খেতিৰ প্ৰচলন, কঠিয়া পাৰি ধান বোৱা, গুটীয়া ম'হেৰে হাল বোৱা, দবা-দবাকৈ আলি দি খেতি পথাৰত জনসিঞ্চলৰ ব্যৱস্থা কৰা, টোমত ভৰাই কঠিয়াৰ সঁচ বখা আদিৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰিব পাৰি। স্থাপত্য কলাৰ ক্ষেত্ৰত টুপ দিয়া আৰু ফুল চতি দিয়া ঘৰ, চাং পতা ভঁৰাল, ঢাপ মৰা আৰু নঙলা দিয়া ধাৰী, ইত্যাদি আহোমসকলৰ সংস্কৃতি। মুগা আৰু পাটপলু পুহি তাৰ পৰা সূতা উলিয়াই কাপোৰ বৈ তাৰে সাজ-পোচাক তৈয়াৰ কৰা, বিভিন্ন শাক-পাচলি আৰু মাছ-মাংসৰে উপাদেয় খাদ্য প্ৰস্তুত কৰাকৈ ধৰি অনেক দিশত তেওঁলোকৰ সংস্কৃতিৰ প্ৰভাৱ অসমীয়া সংস্কৃতিত বিদ্যমান।

উপসংহাৰ :

ধনে-জনে অসমক এখন শক্তিশালী দেশ হিচাপে গঢ়ি তোলা আৰু ইয়াত বসবাস কৰা সকলো লোককে এক শাসনৰ অধীনলৈ আনি এটা অসমীয়া জাতি হিচাপে গঢ় দিয়াৰ লগতে, অসমত বসবাস কৰা বিভিন্ন জাতি আৰু জনগোষ্ঠীৰ মাজত সংযোগী ভাষা হিচাপে অসমীয়া ভাষাৰ ভেটি স্থাপন কৰাত আহোমসকলৰ অৱদান সবাথোকে বেছি।

আহোমসকলৰ কেইগৰাকীমান উল্লেখযোগ্য ব্যক্তিৰ বিষয়ে তলত চমুকৈ আলোচনা কৰা হ'ল।

লাচিত বৰফুকন

অসমৰ ইতিহাসত দেশপ্ৰেমিক বীৰ বুলি ক'লে বিশেষভাৱে লাচিত বৰফুকনৰ নামেই লোৱা হয়। ঐতিহাসিক আহোম-মোগলৰ শৰাইঘাট যুদ্ধৰ মূল নেতৃত্ব ল'ব লগা হৈছিল লাচিত বৰফুকনে। মোগলৰ বিৰুদ্ধে লাচিত বৰফুকনৰ যুদ্ধ পৰিচালনাৰ কাহিনীত যি জাতীয় দায়বদ্ধতা, নিয়মানুবৰ্তিতা আৰু একমুখী কাৰ্যপন্থাৰ উদাহৰণ পোৱা যায়, অসমৰ ইতিহাসত তেনে আন উদাহৰণ সততে পোৱা নাযায়। এইগৰাকী লাচিত বৰফুকনৰ জন্ম হয় ১৬১২ খ্ৰীষ্টাব্দত। দিন-বাব আৰু স্থান সম্পৰ্কে সঠিকভাৱে জনা নহ'লেও গড়গাঁৱৰ ওচৰে-পাজৰে বুলি

অনুমান কৰা হয়। তেওঁৰ দেউতাকৰ নাম আছিল মোমাই তামুলী বৰবৰুৱা। কনিষ্ঠ সন্তান লাচিতৰ তিনিজন ককায়েক আছিল। তেওঁলোক হ'ল—লানুকসোলা, মৰংগী আৰু ভাৰধৰা। সৰুৰে পৰা লাচিত আছিল বৰ সাহসী। সততা আৰু স্পষ্টবাদিতা তেওঁৰ আন এক বৈশিষ্ট্য। দেউতাক মোমাই তামুলীয়ে নিজৰ সন্তানক উপযুক্ত শিক্ষাৰে শিক্ষিত কৰিবলৈ সদায়েই চেষ্টা কৰিছিল। সৰুৰে পৰা দেউতাকৰ কাম-কাজ লাচিতে প্ৰত্যক্ষ কৰাৰ সুবিধা পাইছিল। বৰবৰুৱা হিচাপে স্বৰ্গদেউৰ বৰচ'ৰা, ন্যায়ালয় আদিত দেউতাকৰ কাম-কাজ, বিভিন্ন ডা-ডাঙৰীয়া আৰু বিষয়াৰ সৈতে হোৱা আলোচনাবোৰো লাচিতে প্ৰত্যক্ষ কৰিব পাৰিছিল। মুঠ কথাত দেউতাকৰ ৰাজ-কাৰ্য্যৱলীক নিৰীক্ষণ কৰি লাচিতে বহু কথাই শিকাৰ সুবিধা পাইছিল।

খুব সোনকালেই নিজৰ দক্ষতাৰ বলত ৰজাঘৰত লাচিতে নিযুক্তি লাভ কৰিছিল। প্ৰথম অৱস্থাত ৰাজমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই 'হাঁচতিধৰা তামুলী' হিচাপে লাচিতক নিযুক্তি দিয়ে। ইয়াৰ পিছতে কিছুদিনৰ বাবে 'ঘোঁৰা বৰুৱা' পদবী তেওঁ লাভ কৰে। এই পদবীত থকাৰ সময়ত ৰজাৰ ঘোঁৰাশালৰ ভালেমান ঘোঁৰাক তত্ত্বাবধান কৰি সেইবোৰক প্ৰশিক্ষণ দিছিল। ইয়াৰ পিছতে 'দোলীয়া বৰুৱা' আৰু 'শিমলুগুৰীয়া ফুকন'ৰ পদত নিযুক্তি লাভ কৰে। সেই সময়তে মিৰজুমলাই অসম আক্ৰমণ কৰাত লাচিতে দিখৌমুখত শত্ৰুসৈন্যৰ লগত যুদ্ধ কৰিছিল আৰু নিজৰ দক্ষতা দেখুৱাব পাৰিছিল। লাচিতৰ পাবদৰ্শিতা আৰু পৰাক্ৰমৰ উমান পাই সেই সময়ৰ আহোম ৰজা চক্ৰধ্বজ সিংহই লাচিতক বৰসেনাপতি পাতিলে আৰু বৰফুকন পদত নিযুক্ত কৰিলে।

ইয়াৰ কিছুদিন পিছতে ১৬৬৭ চনৰ ২০ আগষ্টত আহোম-মোগলৰ যুদ্ধ আৰম্ভ হয়। অসমীয়া সেনা দুভাগত বিভক্ত হৈ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰে যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলে। মোগলৰ লগত প্ৰথমখন যুদ্ধ আৰম্ভ হ'ল ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰফালে থকা বাঁহবাৰীত। তাতে বাহৰ পতা মোগলক আক্ৰমণ কৰি আহোম সেনাই যুদ্ধৰ পাতনি মেলিলে। তাৰ পিছত দক্ষিণ পাৰৰ কাজলীত থকা মোগলৰ দুৰ্গও আহোমে নিজৰ অধীনলৈ আনে। ইটাখুলিত চাউনি পাতি মোগলে নিজৰ শক্তি বৃদ্ধি কৰাৰ চেষ্টা কৰিছিল যদিও সেয়াও আহোম সেনাই বিধ্বস্ত কৰিলে আৰু মোগলক মানাহ নদী পাৰ কৰি খেদি পথালে। মোগলৰ লগত হোৱা এই যুদ্ধৰ বিজয়ে অসমীয়া সেনাক আত্মবিশ্বাসী কৰি তুলিলে। সেনাপতি হিচাপে লাচিত বৰফুকনো প্ৰশংসিত হ'ল।

অসমীয়া সেনাৰ হাতত হোৱা মোগলৰ পৰাজয়ৰ কথা মোগল সম্ৰাট ঔৰংজেয়ৰ কাণত পৰিল। খবৰ পাইয়েই তেওঁ লাজ আৰু অপমানত তাৰ প্ৰতিশোধ ল'বলৈ মন কৰিলে। ঔৰংজেয়ৰ নিৰ্দেশ মতেই ৰামসিংহৰ নেতৃত্বত এক বিশাল সেনাই পুনৰ অসম আক্ৰমণ কৰিবলৈ আহিল। লাচিত বৰফুকনে ভালদৰে উপলব্ধি কৰিছিল যে শত্ৰু যিমানেই শক্তিশালী নহওক, প্ৰতিজন অসমীয়া সেনা আৰু সেনাপতিয়ে যদি নিজৰ দায়িত্ব সুচাৰুৰূপে পালন কৰে, তেওঁলোকে মোগলক পৰাভূত কৰিব পাৰিবহি। তেওঁ এইবুলিও নিৰ্দেশ জাৰি কৰিলে যে কোনোৱে যদি নিজৰ দায়িত্ব সঠিকভাৱে পালন নকৰে বা নিজৰ কৰ্তব্যত অৱহেলা কৰে, তেন্তে সেই কথা গম পোৱাৰ লগে লগে সেইজনক শিৰচ্ছেদ কৰা হ'ব।

লাচিতে সেনাসকলৰ কোন ক'ত থাকিব, তাৰ অৱস্থানো নিৰ্ণয় কৰি দিছিল। যুদ্ধৰ সত্তাৰা দিন চমু চাপি

অহাৰ লগে লগে লাচিত্তে সঘনাই সেনানায়কসকলৰ লগত আলোচনা কৰিবলৈ ল'লে, যাতে বণসজ্জা আৰু অন্যান্য ব্যৱস্থাসমূহ তেওঁৰ নখদৰ্পণত থাকে আৰু লগতে সেই সেনানায়কসকলকো উদ্বৃত্ত কৰি ৰাখিব পৰা যায়। আমিনগাঁৱৰ ওচৰৰ গড় এটা বন্ধাৰ মূল দায়িত্ব পাবিছিল লাচিত্তৰ এজন মোমায়েকৰ ওপৰত। মোমায়েকৰ দায়িত্বহীনতাৰ বাবেই গড়টোৰ কাম বেচ পিছ পৰি থকাত লাচিত্ত খঙত জ্বলি-পকি উঠিল আৰু হেংদাং উলিয়াই একে ঘাপতে মোমায়েকক কাটি দুছেৱা কৰি ক'লে—'দেশতকৈ মোমাই ডাঙৰ নহয়।' লাচিত্তৰ এনে উগ্ৰমূৰ্তি দেখি গড়ৰ কাম কৰা লোকসকলে বৰ ভয় খালে আৰু অপৰিসীম পৰিশ্ৰম কৰি ৰাতিটোৰ ভিতৰতে গড়ৰ কাম সম্পূৰ্ণ কৰি তুলিলে। সেই গড়টোক এতিয়া 'মোমাই কটা গড়' নামেৰে জনা যায়। তদুপৰি 'দেশতকৈ মোমাই ডাঙৰ নহয়' কথাৰ এতিয়াও শ্ৰেষ্ঠ দেশপ্ৰেমমূলক বাক্য বুলি গণ্য কৰা হয়।

আহোম আৰু মোগলৰ সৰ্বশেষ যুদ্ধখনেই হ'ল শৰাইঘাটৰ যুদ্ধ। ১৬৭১ চনৰ মাৰ্চ মাহৰ মাজভাগত এই যুদ্ধ সংঘটিত হৈছিল। সেই সময়ত লাচিত্ত টান নৰিয়াত পৰিছিল। ইফালে মোগলৰ আক্ৰমণৰ কথা শুনি লাচিত্ত বৰফুকনৰ তত্ নোহোৱা হ'ল। ইফালে ৰামসিংহই জলপথেৰে আন্ধাৰবালিৰ গড়লৈ গৈ সেই গড় অধিকাৰ কৰি গুৱাহাটীত সোমোৱাৰ পৰিকল্পনা কৰিলে। পৰিকল্পনা অনুসৰি মোগলৰ নাৱৰ পৰা সেনাই কাঁড়ৰ আগত হিলৈ লগাই অসমীয়া নাওবোৰলৈ ধাৰাসাৰ গতিত মাৰিবলৈ ধৰিলে। সেই আক্ৰমণত তিষ্ঠিব নোৱাৰি অসমীয়া সেনাৰ নাওবোৰ ভটীয়াই আহিল। অসমীয়া সেনাপতিৰ নেতৃত্বত কেইখনমান অসমীয়া নাৱে মোগলৰ নাও খেদি আহি অশ্বক্লান্ত পালেগৈ। তাৰ পাছতে মোগলে উত্ততি ধৰিলে আৰু মোগলৰ বহুত যুদ্ধ নাও আগবাঢ়ি আহিবলৈ ধৰিলে। আহোম সেনাপতি লাচিত্ত বৰফুকনৰ গা বৰ বেয়া বুলি অসমীয়া সৈন্যসকলৰ মনোবল কিছু হ্ৰাস হৈছিল। মোগলে প্ৰবল বিক্ৰমেৰে আক্ৰমণ কৰি আগুৱাই অহা দেখি অসমীয়াই যুদ্ধ জয়ৰ আশা এৰিয়েই দিলে। অসমীয়া সেনাই যুদ্ধ এৰি উজনিলৈ যাবলৈ বিচাৰিলে। বৰফুকনে নৰিয়া গাৰেই যুদ্ধৰ গতিবিধি চাই আছিল। তেওঁ দেখিলে মোগলৰ নাও উত্তৰ পাৰৰ জুৰিয়াৰ পৰা আহি অশ্বক্লান্ত পালেহি। বৰফুকন অস্থিৰ হৈ পৰিল। ইফালে তীৰকপে জ্বৰ। নিজে ভালকৈ থিয় হ'বই নোৱাৰে। তেনেকৈয়ে লাচিত্তে লক্ষ্য কৰিলে যে মোগলৰ নাৱৰ সংখ্যা বাঢ়ি আহিছে আৰু সেই নাওবোৰ ক্ৰমে আগবাঢ়ি আহিছে। লগতে অসমীয়া সেনাৰ নাওবোৰ একেলগে পিছ হুহকি আহিছে। লাচিত্তে বুজিলে যে এক মুহূৰ্ত্তও দেৰি কৰিব নোৱাৰি। তেওঁ আগবাঢ়ি গ'ল। পিছ হুহকি উজাই অহা অসমীয়া সেনাৰ নাওবোৰ দেখি নাৱৰীয়াহঁতে ভাবিলে যে বৰফুকনো নিশ্চয় উজাই যাবগৈ। সিহঁতে সেইমতে উজনিলৈ বুলি নাও মেলিলে। লাচিত্ত বৰফুকনে চিঞৰি উঠিল—“অ'ই, কি কৰিছ তহঁতে? স্বৰ্গদেৱে মোক গুৱাহাটী ৰক্ষা কৰি শত্ৰুৰ লগত যুঁজিবলৈ দায়িত্ব দি থৈছে। মই এতিয়া বণ এৰি পত্নী-পুত্ৰৰ ওচৰলৈ যাম নেকি? আৰু তহঁতে মোক নুসুধি নাও সেইফালে নিছ কিয়।” খঙৰ কোবতে লাচিত্ত বৰফুকনে নৰিয়া দেহাৰেই যেন শক্তিশালী হৈ উঠিল। তেওঁ হেংদাঙৰ গাদীৰে কোবাই চাৰিটা নাৱৰীয়াক নাৱৰ পৰা পানীলৈ পেলাই দিলে। সিহঁতে কোনোমতে সাঁতুৰি জীৱন ৰচালে। পাছত অৱশ্যে লগৰীয়াবোৰে সিহঁতক আকৌ তুলি ল'লে। নহ'লে নাও বাৰ কোনে? ইটোৱে সিটোক চিঞৰি

কওঁকে কথাটো এনেদৰে প্ৰচাৰিত হৈ গ'ল যে বৰফুকনে যুদ্ধ এৰি যাবলৈ বিচৰাসকলক কাটিছে, ধনি-বান্ধি নদীত পেলাই দিছে। লগে লগে কিছুমানে ভয়তে আৰু কিছুমানে উৎসাহত নাও আকৌ ভটীয়াই নিবলৈ ধৰিলে। মোগলৰ নাৱৰ ফালে আগবাঢ়ি যোৱা বৰফুকনৰ সাতখন নাৱৰ লগ ল'বলৈ কেউফালৰ পৰা অসমীয়া নাওবোৰ দ্ৰুত গতিৰে আগবাঢ়ি আহিল। নাৱৰ পৰাতো অসমীয়া সেনাই হিলৈৰে আক্ৰমণ কৰিলেই, পাবত থকা অসমীয়া সেনাসকলেও মোগলৰ নাৱক লক্ষ্য কৰি হিলৈ ফুটাবলৈ ধৰিলে। আগবাঢ়ি অহা মোগলৰ নাওবোৰো আচৰিত হৈ গ'ল। পৰিস্থিতি যে এনেকৈ হঠাতে সলনি হৈ যাব পাৰে বা এজন বীৰ সেনাপতিয়ে যে এনেকৈ যুদ্ধৰ গতি ঘূৰাই দিব পাৰে, সেয়া মোগলে ভাবিবই পৰা নাছিল।

অসীম সাহসেৰে অসমীয়া নাওবোৰ আহি মোগলৰ নাওৰ মাজত সোমাল আৰু দুয়োপক্ষৰ মাজত প্ৰচণ্ড যুদ্ধ হ'ল। যুদ্ধ হ'ল মূলতঃ তিনি ঠাইত—অশ্বক্লান্ত, ইটাখুলি আৰু কামাখ্যা পাহাৰৰ নামনিত। যুদ্ধৰ সুবিধান বাবে আহোমসকলে ইখনৰ পিছত সিখন নাও জোৰাদি ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ ওপৰত এখন দলঙেই তৈয়াৰ কৰি পেলালে। তাৰ ফলত ডাঙৰ সুবিধা হ'ল যে দ্ৰুতভাৱে সৈন্য আৰু হিলৈ, বৰতোপ আদি যুদ্ধাস্ত্ৰৰ সঞ্চাৰণ কৰিব পৰা গ'ল। লাচিতৈ সৈন্যসকল আৰু সেনাপতিসকলৰ মাজত এনে এটা ভাৱ জগাই দিছিল যে এই যুদ্ধত জয়লাভ কৰিলেহে অসমীয়াসকলৰ ভূমি, স্বাধীনতা আৰু প্ৰাণ বক্ষা পৰিব। ইফালে প্ৰথম অৱস্থাত লাচিতৈ বৰ অসুস্থ, লাচিতৈ যুদ্ধ কৰিব নোৱাৰিব—সেইবোৰ কথাই মোগলসকলক অনুপ্ৰাণিত কৰিছিল আৰু অসমীয়াসকলৰ মনত উৎসাহ আৰু আত্মবিশ্বাস হ্ৰাস কৰিছিল। কিন্তু যুদ্ধত লাচিতৈৰ প্ৰত্যক্ষ অংশ গ্ৰহণ আৰু প্ৰবল প্ৰতাপী প্ৰদৰ্শনৰ বাবে চকৰি ঘূৰি গ'ল। দেখা গ'ল তিনিও ঠাইতে মোগল সেনাৰ পৰাজয় হৈছে আৰু মোগলৰ নাওবোৰ ক্ৰমে পিছুৱাই যাবলৈ ধৰিছে। অসমীয়া সেনাই মোগলক পাণ্ডুলৈকে খেদি দিলে। আৰু যুদ্ধত অসমীয়া সৈন্যৰ নিৰংকুশ বিজয় সাব্যস্ত হ'ল। এইখন যুদ্ধ শৰাইঘাটৰ যুদ্ধ হিচাপে প্ৰখ্যাত।

১৬৭১ চনৰ ৫ এপ্ৰিলত ৰামসিংহই ভাটীমুৱা যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলে। হাজো এবাৰ আগতে তেওঁ তাৰ হয়গ্ৰীৱ-মাধৱ মন্দিৰত পূজা কৰিলে। বিদায় লোৱাৰ সময়ত তাৰ ব্ৰাহ্মণসকলক কৈ গ'ল—‘লাচিতৈ সামান্য বীৰ নহয়। মই একো ঠাইতে ছিদ্ৰ নাপালোঁ।’

শৰাইঘাটৰ যুদ্ধত অসমীয়া সেনাই জয়লাভ কৰাৰ এটা ডাঙৰ কাৰণ আছিল এই যে একোজন অসমীয়া সেনাই বিভিন্ন ধৰণৰ কাম কৰিব পাৰিছিল। একোজন অসমীয়া সেনাই প্ৰয়োজন হ'লে নাও বাহিছিল, আকৌ সেই একোজন সেনায়েই হিলৈও মাৰিছিল, কাঁড়ো মাৰিছিল, গড়ো বান্ধিছিল। গতিকে একোজনেই দহজন হৈ পৰিছিল। শত্ৰু পক্ষৰ হ'লেও ৰামসিংহই অসমীয়া সেনাৰ এনে কৰ্মপটুতা, সাহস আৰু বণকৌশলৰ প্ৰশংসা কৰি কৈছিল—“প্ৰতিজন অসমীয়া সেনা নাও চলোৱা, কাঁড় মৰা, খাটো খন্দা, হিলৈ-কামান মৰা — সকলো কামতে পাৰ্গত। এনেদৰে সকলো কামতে পটু সেনা মই ভাৱতৰ ক'তো দেখা নাই।” ৰামসিংহই আৰু কৈছিল যে অসম দেশক ভাৱ কৰা যিকোনো বজাৰ বাবেই অসম্ভৱ কথা।

শৰাইঘাটৰ যুদ্ধৰ কিছুদিন পাছত গুৱাহাটীতে লাচিতৈ বৰফুকনৰ মৃত্যু হ'ল। বোধকৰো কঠিন নৰিয়াৰ নেওচা দি যুদ্ধ কৰাৰ বাবেই এনে হ'ল। তেওঁৰ মৃত্যুৱে যুদ্ধ জয়ৰ আনন্দত শোকৰ ছাঁ পেলাইছিল। এইগৰাকী দেশপ্ৰেমিক বীৰ তুলনাবিহীন। নিঃস্বাৰ্থ দেশপ্ৰেম আৰু সবল নেতৃত্বৰ বিষয়ে জানিবলৈ আহোম-মোগলৰ

যুদ্ধত লাচিত বৰফুকনৰ নেতৃত্বৰ কাহিনী মনত পেলাবই লাগিব।

সতী জয়মতী

সতী জয়মতী কুঁৱৰীৰ সময়ত আহোম ৰাজ্যৰ ৰাজনৈতিক পৰিস্থিতি অতি জটিল আছিল। মন্ত্ৰী লালুক সোলা তেতিয়া অসমৰ উঠি-ৰজা বহি-ৰজা হৈছিল। অন্যান্য প্ৰাপ্তবয়স্ক উপযুক্ত কোঁৱৰ থকা সত্ত্বেও লালুক সোলাই চৌধাৰছৰীয়া চামঙৰীয়া ফৈদৰ সৰু গোহাত্ৰিক আৰু ১৬৭৯ চনৰ কাতি মাহত অসমৰ ৰজা পাতিলে। আহোম মতে ছু-লিক্-ফা আৰু হিন্দু মতে নাম দিলে বত্ৰধ্বজ সিংহ। বয়সত ল'ৰা দেখি প্ৰজাৰ মাজত ল'ৰা-ৰজা নামটোহে খ্যাত হ'ল।

লালুকসোলাই ছু-লিক্-ফাক ৰজা পাতিয়েই ছু-দৈয়-ফা স্বৰ্গদেৱক বিহ খুৱাই মৰালে। আতন বুঢ়াগোহাঁইকো সৰংশে ১৬৭৯ চনৰ আঘোণ মাহত বধ কৰোৱালে। আতন বুঢ়াগোহাঁইৰ ঠাইত দিলিহিয়ালৰ দীঘলা লাঙ্গিক বুঢ়াগোহাঁই পাতিলে। জবঙ্গক ভাঙি মাদুৰীৰ লাই থেপেনাক বৰগোহাঁই পাতিলে।

লালুকে নিজ স্বাৰ্থ পূৰণৰ হেতু ল'ৰা ৰজাক সম্বন্ধৰেও বান্ধিলে। তেওঁৰ পাঁচ বছৰীয়া জীয়েকক চৌধাৰছৰীয়া ল'ৰা ৰজালৈ বিয়া দি ঘাই ৰানী পাতিলে। বংগৰ নৱাবৰ আশ্বাস পাই লালুকৰ আহোম ৰাজ্যৰ ৰজা হোৱা লালসা প্ৰবল হৈ উঠিল।

ৰাজপৰিয়ালৰ চাৰিটা ফৈদত ৰজা হ'ব পৰা কোঁৱৰ ভালেকেইজন আছিল। তেনে স্থলত লালুক সোলাৰ বাসনা কেনেকৈ পূৰণ হ'ব! তেওঁৰ সেইদেখি ভয় হ'ল বিশেষকৈ এই কোঁৱৰ কেইগৰাকীলৈ। কোনগৰাকীয়ে কেতিয়া বিদ্ৰোহ কৰি সিংহাসন কাঢ়ি লয় তাৰ ঠিক নাই।

লালুকে ল'ৰা ৰজাক ক'লে— "উপযুক্ত আৰু প্ৰাপ্তবয়স্ক ভালেকেইজন ৰাজকোঁৱৰ থাকোঁতেও তেওঁক ৰজা পতা হ'ল। এই কথা কোঁৱৰসকলে সহ্য কৰিব পৰা নাই। কোনজন কোঁৱৰে কেতিয়া স্বৰ্গদেৱৰ প্ৰাণ লয় ঠিক নাই। গতিকে নিষ্কণ্টক হ'বলৈ হ'লে কোঁৱৰকেইগৰাকীক অঙ্গক্ষত কৰি ৰজা হোৱাৰ যোগ্যতা নাইকিয়া কৰিব লাগিব আৰু তাকে কৰিবলৈ হ'লে প্ৰথমতে ভয় থকা ডাঙৰীয়া-বিষয়াসকলক অঁতৰাই পঠাব লাগিব। ল'ৰা ৰজাৰ মগজত লালুকৰ যুক্তি সোমাই গ'ল। লগে লগে লালুকে কোঁৱৰ নিধন পৰ্ব আৰম্ভ কৰিলে।

তুং-খুঙ্গীয়া ফৈদৰ লাঙ্গি গদাপানিৰ বাহিৰে বাকী আটাইকেইটা ফৈদৰ কোঁৱৰকে লালুক বৰফুকনে হয় অঙ্গক্ষত নহয় হত্যা কৰিলে। গোবৰ ৰজাৰ কোঁৱৰ লাঙ্গি গদাপানিক ধৰিব নোৱৰাত লালুক-সোলাৰ শোৱন-খাৱন নাইকিয়া হ'ল। মন্ত্ৰী লাই থেপেনা বৰগোহাঁই গদাপানিৰ শত্ৰুৰক আৰু নামনি অসমৰ বদন বৰফুকন তেওঁৰ ভিনীহিয়েক আছিল। ইফালে গদাপানি কোঁৱৰক ধৰাহে নালাগে, তেওঁনো ক'ত আছে তাৰ কোনো সম্ভেদ উলিয়াব নোৱাৰিলে। গদাপানিৰ পত্নী আছিল জয়মতী কুঁৱৰী।

গদাপানি আৰু কুঁৱৰী জয়মতী দুয়ো লাই-লেচাই ল'ৰা দুটিৰে সৈতে তেওঁলোকৰ বাসস্থান তুংখুঙ্গত আছিল। লালুক ছুলিক্-ফাৰ কোঁৱৰ নিধন বাৰ্তা শুনি ল'ৰা দুটিক ইতিমধ্যে নগা ৰাজ্যৰ কোনো এক নিভৃত স্থানত অঁতৰাই ৰাখি থৈছিল। কোঁৱৰকো ল'ৰা দুটিৰ লগত লুকাই থাকিবলৈ জয়মতী কুঁৱৰীয়ে খাটনি ধৰিছিল;

বৈচিত্ৰ্যময় অসম

কিন্তু গদাপানি কোঁৱৰে তেনে কাপুৰুমালি কৰিবলৈ মান্তি নহ'ল। জয়মতী কুঁৱৰীয়ে কোঁৱৰক তেওঁৰ ৰাজ্য আৰু প্ৰজাৰ দোহাই দি বুজালে যে তেওঁ নাথাকিলে ৰাজ্যও নাথাকে। এইদৰে জয়মতী কুঁৱৰীয়ে অনুন্নয়-বিনয় কৰি শেষত গদাপানি কোঁৱৰক পলাবলৈ মান্তি কৰালে। গদাপানি পলাল। নগাৰ বেশ ধৰি নগাপাহাৰৰ মাজলৈ সোমাই গ'ল।

ৰাজসভালৈ আনি স্বৰ্গদেৱৰ আদেশ শুনাই লালুক সোলাই জয়মতী কুঁৱৰীক গদাপানিৰ বাতৰি সুধিলে, গদাপানি ক'ত? কুঁৱৰীয়ে কোনো উত্তৰ নিদি, নীৰবে থাকিল। লালুক সোলাই চাওদাঙক আদেশ দিলে, জয়মতীক জেৰেঙাৰ চাপৰিলৈ নি নিৰ্জন স্থানত ৰাখি যিকোনো উপায়েৰে জয়মতীৰ মুখৰ পৰা গদাপানিৰ বাতৰি আনি অতি শীঘ্ৰে দিব লাগিব।

চাওদাঙে জয়মতীক জেৰেঙা পথাৰৰ নিৰ্জন স্থানলৈ লৈ গ'ল। চাওদাঙে অনেক ৰকমে বুজাই-বঢ়াই, ফুচুলাই, উচতাই, ভয় দেখুৱাই তেওঁৰ মুখৰ পৰা গদাপানি কোঁৱৰৰ বাতৰি উলিয়াব নোৱাৰি চাওদাঙে কুঁৱৰীক দুই-এটাকৈ শাস্তি দি যাবলৈ ধৰিলে। জয়মতী কুঁৱৰীয়ে সকলো শাস্তি সহনশীল বসুমতীৰ দৰে নীৰবে সহি থাকিল। এইদৰে চৌধ্য দিন নিৰ্জন জেৰেঙাত শাস্তি ভুগি ইংৰাজী ১৬৭৯ চনৰ অসমীয়া মাহৰ ১৩ চ'তৰ দিনা শুকুৱাৰে দশমীৰ জোন পৰ্বো পৰ্বো হওঁতে সতী জয়মতী কুঁৱৰীয়ে নশ্বৰদেহ ত্যাগ কৰি নব-পিশাচৰ সান্নিধ্যৰ পৰা অন্তৰ্ধান হ'ল। কাললৈ থৈ গ'ল নাৰীৰ সীমাহীন মনোবলৰ মাহাত্ম্য, স্বামীৰ হিতাৰ্থে তিবোতাৰ মহান ত্যাগৰ আদৰ্শ আৰু অসমীয়া নাৰীৰ পবিত্ৰ চানেকি। পৃথিৱীত এনে দৃষ্টান্ত বিৰল।

সতী জয়মতীৰ জ্যেষ্ঠ পুত্ৰ স্বৰ্গদেউ ৰুদ্ৰসিংহই মাতৃদেৱীৰ স্মৃতি চিৰযুগমীয়া কৰাব উদ্দেশ্যে জেৰেঙা পথাৰত ১৬৯৭ চনত সাগৰ-সদৃশ বৃহৎ পুখুৰী এটা খন্দালে আৰু নাম দিলে জয়সাগৰ। ইয়াৰ পাঁচ বছৰৰ পাছতে ৰুদ্ৰসিংহ স্বৰ্গদেৱে মাতৃ জয়মতীৰ তেজোৰে পবিত্ৰ কৰি থৈ যোৱা জেৰেঙা পথাৰলৈকে ৰাজধানী গড়গাঁৱৰ পৰা তুলি আনিলে। নাম দিলে ৰংপুৰ। তদুপৰি স্বৰ্গদেৱে পুৰণি আলি আৰু বৰ আলিৰ মাজত মাতৃৰ মৈদাম নিৰ্মাণ কৰিলে। এই পবিত্ৰ মৈদামে এতিয়াও সতী জয়মতীৰ স্মৃতি সজীব কৰি ৰাখিছে।

অসমৰ প্ৰথম অভিধান প্ৰণেতা টেঙাই মহন

পণ্ডিত টেঙাই মহন ইংৰাজী ১৭১৫ চনত চব্বাইদেউত মহং-মাইচেউ পৰিয়ালৰ তকল্পবিৰ ঘৰত জন্ম গ্ৰহণ কৰিছিল। তিনিজন ককায়েক-ভায়েকৰ ভিতৰত টেঙাই আছিল সৰু।

আহোম ৰাজত্বৰ শেষৰ ফালে সচেতন আৰু বুদ্ধিজীৱী আহোমসকল এক মহা সংকটত পৰিছিল। কাৰণটো হ'ল- আহোম দৰবাৰত বিভিন্ন কাৰণত আহোম ভাষাৰ পৰিৱৰ্তে অসমীয়া ভাষাই লাহে লাহে প্ৰসাৰ লাভ কৰিছিল। আনহাতে আহোম ভাষাই ক্ৰমান্বয়ে অৱহেলিত হোৱাৰ লগতে দৈনন্দিন কথা-বতৰাৰ পৰা আঁতৰি যাবলৈ ধৰিলে। এনে স্থলত সচেতন-বুদ্ধিজীৱী আহোমসকলে চিন্তিত হৈ পৰিল এইবুলি যে এসময়ত আহোম ভাষাটো একেবাৰে লুপ্ত হৈ যায়, তেতিয়া অসমৰ এটা জীয়া সভ্যতা অসমৰ ইতিহাসৰ পৰা

বৈচিত্ৰ্যময় অসম

নিশেষটোহে যাব। কাৰণ আহোমসকল অসমলৈ আহোঁতেই সাহিত্য, বুৰঞ্জী, ধৰ্ম, নৈতিকতা, জ্যোতিষ, দৰ্শন আদি বিষয়ৰ অনেক পুথি-পাঞ্জি লগত লৈ আহিছিল। তদুপৰি পাছৰ আহোম ৰাজত্ব কালতো বিভিন্ন বিষয়ৰ অনেক গ্ৰন্থ ৰচনা হৈছিল। যিবিলাক এটা সময়লৈকে কেৱল আহোম ভাষাতে ৰচনা কৰা হৈছিল। আহোম সভ্যতা-সংস্কৃতিৰ সকলো কথা এই পুথি-পাঁজিবোৰতেই লিপিবদ্ধ হৈ পৰিছিল। ভৱিষ্যত প্ৰজন্মই যাতে আহোম ভাষাটো শিকিব পাৰে তাৰ বাবে তেওঁ এখন আহোম অভিধান প্ৰণয়নৰ কাম হাতত লয়। কাৰণ ভাষাটো জীয়াই ৰাখিবলৈ প্ৰথমে ধৰি ৰাখিব লাগিব ভাষাটোৰ শব্দবোৰ। আনহাতে ভাষা-বৰ্ণ নিৰ্বিশেষে সকলোৱে যাতে ভাষাটো শিকিব পাৰে সেই উদ্দেশ্যে তেওঁ এই কাম হাতত লয়। ১৭৭৫ চনত, গৌৰীনাথ সিংহৰ ৰাজত্বৰ শেষৰ ফালে তেওঁ 'বৰ কাকত হু-মুং পুথি' নামৰ এখন অভিধান পুথি ৰচনা কৰে। সাঁচি পাতত লিখা এই পুথিখনত ৪২-খিলা পাত আছিল। ইয়াৰ জোখ আছিল ৪০×১০ ছেমি.। প্ৰতি পৃষ্ঠাত ৮-৯ টাকৈ শাৰী আছে। ইয়াত প্ৰতিটো আহোম শব্দৰ বিপৰীতে সম্ভাৱ্য সকলো অসমীয়া অৰ্থ সন্নিবিষ্ট আছে। প্ৰতিটো শব্দৰ বিপৰীতে 'চাম বা' শব্দটো দিয়া হৈছে। ইয়াৰ অৰ্থ হ'ল 'বোলে'। উদাহৰণ স্বৰূপে 'কা চাম বা কাউৰীক' (কাউৰীক কা বোলে)। 'কা চাম বা যাবৰ' (যোৱাক কা বোলে), 'খা চাম বা খেৰক' (খেৰক খা বোলে) আদি। এনেকৈ শব্দবোৰ সন্নিবিষ্ট কৰিছে। অসমীয়া শব্দবোৰৰ শেষত ক আৰু ৰ বৰ্ণ ব্যৱহাৰ কৰা দেখা যায়। ইয়াৰ কাৰণ হ'ল- 'ক' বৰ্ণ দিয়াবিলাক বিশেষ্য আৰু 'ৰ' বৰ্ণ দিয়া বিলাক ক্ৰিয়া।

১৯১২ চনত কোঁচ ৰিহাবৰ কৈলাশ চন্দ্ৰ সেন নামৰ ব্যক্তি এজনৰ পৰা হেমচন্দ্ৰ গোস্বামীদেৱে টেঙাই মহনে লিখা 'বৰ কাকত হু-মুং' পুথিখন উদ্ধাৰ কৰি 'বুৰঞ্জী আৰু পুৰাতত্ত্ব বিভাগত জমা দিয়ে। প্ৰকাশৰ উদ্দেশ্যে ১৯৩২ চনত নন্দনাথ ফুকনদেৱে এই পুথিখনৰ সম্পাদনাৰ কাম হাতত লয়। টেঙাই মহনে লিখি থৈ যোৱা 'বৰ কাকত হু-মুং' পুথিখনৰ সম্পাদিত ৰূপটোৱেই হ'ল অসম বুৰঞ্জী আৰু পুৰাতত্ত্ব বিভাগৰ দ্বাৰা ১৯৬৪ চনত প্ৰকাশ কৰা 'আহোম লেকচিকন' বৰ অম্ল খণ্ডটো।

'বৰ কাকত হু-মুং'-অৰ উপৰিও লিপিবদ্ধ কৰা দুকুৰিবো অধিক পুথি পোৱা গৈছে। টেঙাই মহনেই হ'ল অসমৰ প্ৰথম অভিধান প্ৰণেতা। তেখেতক আহোম ভাষাৰ পুথিৰ ভাঙনিৰ বাবে ইংৰাজ চাৰ্ভবে বিলাতলৈ লৈ গৈছিল বুলি জনা যায়। এই মহান অভিধানিকজনৰ ১৮২৩ চনত ডিব্ৰুগড় জিলাৰ খুৰাঙত মৃত্যু হয়।

পদ্মনাথ গোহাঞি বৰুৱা

অসমৰ এজন স্বনামধন্য সাহিত্যিক পদ্মনাথ গোহাঞি বৰুৱাদেৱৰ জন্ম হয় ১৮৭১ চনৰ ২৪ অক্টোবৰত উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ নকাৰি গাঁৱত। তেওঁৰ দেউতাকৰ নাম আছিল ঘিণাবাম আৰু মাকৰ নাম লক্ষ্মীদেৱী। তেওঁ উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ পৰা ছত্ৰবৃত্তি পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ শিৱসাগৰ হাইস্কুলত নাম লগায় যদিও পাছত কহিমা হাইস্কুলৰ পৰা ১৮৯০ চনত এণ্ট্ৰেন্স পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হয়। উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে তেওঁ কলিকতালৈ যায় আৰু এফ. এ. আৰু আইন পঢ়ে। তেওঁ প্ৰথমে কহিমা মধ্য ইংৰাজী বিদ্যালয়ত প্ৰধান শিক্ষক হিচাপে যোগদান কৰে আৰু পাছত যোৰহাটত কিছুকাল শিক্ষকতা কৰি ১৮৯৩ চনত তেজপুৰ নৰ্মাল স্কুললৈ আহে আৰু তাতে স্থায়ীভাৱে বাস কৰে।

পদ্মনাথ গোহাঞি বৰুৱাদেৱৰ কবিতা, নাটক, উপন্যাস আদি সাহিত্যৰ প্ৰায় সকলো বিভাগত হাত আছিল। তেওঁৰ বিখ্যাত কবিতা পুথিসমূহ হ'ল — 'জুৰণি', 'লীলা', 'ফুলৰ চানেকী'। বুৰঞ্জীমূলক নাটকসমূহ হ'ল — 'জয়মতী', 'গদাধৰ', 'সাধনা', 'লাচিত বৰফুকন', 'বাণৰজা'। প্ৰহসন নাটকসমূহ হ'ল — 'গাওঁবুঢ়া', 'টেটোন তামুলী', 'ভূত নে ভ্ৰম'। উপন্যাসসমূহ হ'ল — 'ভানুমতী', 'লাহৰী'। আত্মজীৱনী — 'মোৰ সোঁৱৰণী', সংগ্ৰহ — 'সাহিত্য সংগ্ৰহ', 'জীৱনী সংগ্ৰহ'। ধৰ্মমূলক গ্ৰন্থ — 'শ্ৰীকৃষ্ণ', 'গীতাসাৰ'। ইয়াৰ উপৰিও তেওঁ ভূগোল দৰ্শন, নীতিশিক্ষা, শিক্ষাবিধান আদি অনেক পাঠ্যপুথি ৰচনা কৰিছিল। তেওঁ সম্পাদনা কৰা আলোচনীসমূহ হ'ল — 'বিজুলী', 'আসাম বন্তি' আৰু 'উষা'।

তেওঁ শিৱসাগৰত বহু সাহিত্য সভাৰ প্ৰথম অধিবেশনৰ (১৯১৭) সভাপতি আছিল। তেওঁ তেজপুৰৰ বাণ ৰংগমঞ্চৰ লগত ঘনিষ্ঠভাৱে জড়িত আছিল। কেইবাবছৰো ধৰি তেজপুৰ পৌৰসভাৰ সভাপতি আছিল। অসম ব্যৱস্থাপক সভাৰ সভ্যও নিৰ্বাচিত হৈছিল। তেওঁ বিভিন্ন সাহিত্যিক আৰু সামাজিক অনুষ্ঠানৰ অধিবেশনত সভাপতিত্ব কৰিছিল। এইজনা সাহিত্যিকৰ ১৯৪৬ চনৰ ৭ এপ্ৰিল তাৰিখে পৰলোক প্ৰাপ্তি হয়।

কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ

১৮৯৮ চনত যোৰহাটত জন্ম হয়। তেওঁ পিতৃ ৰাধাকান্ত সন্দিকৈ আৰু মাতৃ নাৰায়ণী সন্দিকৈৰ প্ৰথম পুত্ৰ আছিল। ১৯১৩ চনত যোৰহাট চৰকাৰী হাইস্কুলৰ পৰা প্ৰথম বিভাগত এণ্ট্ৰেন্স পৰীক্ষা পাছ কৰি কটন কলেজত পঢ়ে। তাৰ পৰা প্ৰথম বিভাগত আই. এ. পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ কলিকতালৈ যায় আৰু তাৰ সংস্কৃত কলেজৰ পৰা ১৯১৭ চনত সংস্কৃতত প্ৰথম শ্ৰেণীৰ সন্মানসহ বি. এ. উপাধি লয়। ১৯১৯ চনত কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰাই সংস্কৃতৰ বেদ গ্ৰন্থত প্ৰথম শ্ৰেণীৰ প্ৰথম হৈ এম. এ. পাছ কৰে। ইয়াৰ পিছত বিলাতলৈ গৈ অক্সফোৰ্ড বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা আধুনিক বুৰঞ্জী বিভাগত সন্মানসহ ১৯২৩ চনত এম. এ. উপাধি লাভ কৰে। ১৯২৩-২৭ কালছোৱাত পেৰিচ আৰু বাৰ্লিন বিশ্ববিদ্যালয়ত গ্ৰীক, লাতিন, ইটালিয়ান আদি ভাষা আয়ত্ত কৰে। ১৯৩০ চনত যোৰহাট জে.বি. কলেজ প্ৰতিষ্ঠাৰ লগে লগে তাৰ প্ৰথম অৱৈতনিক অধ্যক্ষ হয়। ১৯৪৮ চনত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় স্থাপন হোৱাত তাৰ প্ৰথম উপাচার্য নিযুক্ত হয় আৰু ১৯৫৭ চন পৰ্যন্ত এই পদত থাকে।

কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ পণ্ডিত লোক আছিল। বিশেষকৈ সংস্কৃতত অগাধ পাণ্ডিত্য আছিল। তেওঁৰ প্ৰকাশিত ইংৰাজী গ্ৰন্থ তিনিখন — শ্ৰীহৰ্ষৰ নৈষধ চৰিতৰ ইংৰাজী অনুবাদ আৰু টীকা সম্বলিত পুথি 'নৈষধ চৰিত' (১৯৩৪), সোমদেৱৰ যশস্তিলকৰ ভিত্তিত ৰচিত পুথি 'যশস্তিলক এণ্ড ইণ্ডিয়ান কালচাৰ' (১৯৪৯) আৰু মাৰাঠী লেখক প্ৰবৰসেনৰ প্ৰকৃত পুথি সেতুবন্ধনৰ ভাষা 'সেতুবন্ধন'। ইয়াৰ উপৰিও বিভিন্ন গবেষণা আলোচনীত ভাৰততত্ত্ব সম্পৰ্কে ভালেমান প্ৰবন্ধ লিখিছিল। ১৯৫১ চনত বহু অখিল ভাৰতীয় প্ৰাচ্যবিদ্যা সন্মিলনৰ লক্ষ্ণৌ অধিবেশনৰ সভাপতিত্ব কৰিছিল। ১৯৫৩ চনত ৰালটোৱাত বহু আন্তঃবিশ্ববিদ্যালয় সমিতিৰো সভাপতি আছিল। অসমীয়া সাহিত্যতো ৰাপ আছিল। স্কুলীয়া কালতে নকুলনচন্দ্ৰ ভূঞা আদিৰ

লগ হৈ হাতে-লিখা আলোচনী উলিয়াইছিল। বাঁহী, মিলন, আবাহন, চেতনা, আলোচনী আদি কাকতত প্ৰবন্ধ-পাতি লিখিছিল। 'কৃষ্ণ কান্ত সন্দিকৈৰ বচনা সম্ভাৰ'ৰ এইবোৰ সংগৃহীত হৈছে। আগবঢ়াসত কেইটিমান গীতো বচনা কৰিছিল। ১৯২৯ চনত তেওঁ অসম ছাত্ৰ সন্মিলনৰ পৌৰোহিত্য কৰিছিল। অসম সাহিত্য সভাৰ গুৱাহাটী অধিবেশনৰ সভাপতি আছিল (১৯৩৭)। ভাৰত চৰকাৰে ১৯৫৫ চনত পদ্মশ্ৰী আৰু ১৯৬৭ চনত পদ্মভূষণ উপাধিৰে বিভূষিত কৰিছিল। গুৱাহাটী আৰু ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ে সন্মানিত ডি.লিট. উপাধি প্ৰদান কৰিছিল।

তেওঁ জে. বি. কলেজৰ বিজ্ঞান শাখালৈ এঘাৰ হাজাৰ আৰু চন্দ্ৰকান্ত অভিধানৰ বাবে পঞ্চাশ হাজাৰ টকা দান কৰিছিল। মৃত্যুৰ আগে আগে নিজৰ ব্যক্তিগত পুথিভঁৰালটো গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়লৈ দান কৰি যায়।

পণ্ডিত প্ৰবৰ ডম্বকধৰ দেওধাই ফুকন

১৯১২ চনৰ অক্টোবৰ মাহৰ এটি শুভক্ষণত তেতিয়াৰ চৰাইদেউ মহকুমাৰ অন্তৰ্গত খালৈঘোণ্ডা মৌজাৰ অন্তৰ্গত আখৈয়া দেওধাই গাঁৱৰ এটা মধ্যবিত্ত পৰিয়ালত ডম্বকধৰ দেওধাই ফুকনদেৱৰ জন্ম হয়। পিতা গংগাবাম ফুকন আৰু মাতৃ চাঁদৈ ফুকন। পিতা গংগাবাম ফুকন এজন শিক্ষানুৰাগী ব্যক্তি আছিল। তেওঁ প্ৰথমতে লাকুৰা নাহৰ হাবি চাহ বাগানৰ কেবাৰ্শী হিচাপে চাকৰি কৰি শেষত গাঁৱৰ গাঁওখুচা হৈছিল। ডম্বকধৰ ফুকনদেৱে এম. ভি. স্কুলৰ পাছত অধিক আগ নাবাটি টাই ভাষা-সংস্কৃতিকে খামোচ মাৰি একান্তভাৱে অধ্যয়ন কৰিবলৈ লয়। তেওঁ দদায়েক সৰনাথ দেওধাই ফুকন আৰু নন্দনাথ দেওধাই ফুকনৰ পৰা ঘৰতে টাই ভাষাৰ শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিছিল। কম সময়ৰ ভিতৰতে টাই ভাষাত বুৎপত্তি লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা ফুকনদেৱে এজন টাই পণ্ডিত হিচাপে খ্যাতি লাভ কৰিছিল। ঘৰতে থাকি খেতি-বাতিৰ লগতে টাই ভাষা চৰ্চা কৰি থকাৰ সময়তে অসম বুৰঞ্জী আৰু পুৰাতত্ত্ব বিভাগৰ মুৰব্বী ড° সূৰ্যকুমাৰ ভূঞাদেৱে ১৯৩১ চনত টাই ভাষাৰ বিশেষজ্ঞ হিচাপে টাই আহোম বুৰঞ্জী অনুবাদৰ বাবে গুৱাহাটীলৈ মাতি নিয়ে। অসম বুৰঞ্জী আৰু পুৰাতত্ত্ব বিভাগত চাবি বছৰ কাম কৰাৰ পাছত ১৯৩৫ চনত স্ব-ইচ্ছাই চাকৰি এৰি ঘৰলৈ ঘূৰি আহে। ফুকনদেৱৰ নেতৃত্বত ১৯৩৬ চনত পাটসাঁকোৰ ভেচেলী বিলৰ পাৰত অসম ভিত্তিত ফুৰালং সৰাহ কৰা হয়। ১৯৬৩ চনত থানুৰাম গগৈৰ নেতৃত্বত 'বৌদ্ধ সংস্কৃতিত ফ্ৰালুং সংস্কৃতিৰ অন্যতম অবদান' শীৰ্ষক আলোচনা চক্ৰৰ বাবে বুদ্ধ গয়াত বিশ্ব বৌদ্ধ সংস্কৃতিৰ আলোচনা চক্ৰত যোগদান দিয়ে। টাই ভাষা-সংস্কৃতিৰ উদ্ধাৰৰ হকে ১৯৬৪ চনত তেওঁ কাঠ-বাঁহেৰে এটি বিদ্যালয় গৃহ নিৰ্মাণ কৰি দিয়ে। এইখনেই হ'ল কেন্দ্ৰীয় টাই একাডেমী, পাটসাঁকো। ১৯৭৫ চনত সদৌ অসম বৌদ্ধ ফ্ৰালুং সংঘ প্ৰতিষ্ঠা আৰু একে বছৰতে ইয়াৰ কাৰ্যালয়ৰ নামত এবিঘা মাটি দান কৰে। ১৯৮১ চনত দিল্লীত বহু 'প্ৰথম আন্তৰ্জাতিক টাই শিক্ষা সন্মিলন'ত অংশ গ্ৰহণ কৰি ১৯-খন দেশৰ টাই পণ্ডিতসকলৰ লগত আহোম ভাষা সম্পৰ্কত আলোচনাত মিলিত হৈছিল। এই অধিবেশনৰ পৰা ঘূৰি আহি ধেমাজীৰ প্ৰমোদ ভৱনত ১৯৮১ চনৰ ৮ এপ্ৰিলত পূৰ্বাঞ্চল টাই সাহিত্য সভা গঠন আৰু প্ৰতিষ্ঠাপক সভাপতিৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰে। ১৯৮৪ চনত

বেংককত অনুষ্ঠিত দ্বিতীয় আন্তৰ্জাতিক টাই শিক্ষা সন্মিলনলৈ আমন্ত্ৰিত হৈ এমাহ কাল থাইলেণ্ডৰ চিয়াংমাই মহানগৰত থাকি টাই ভাষা-সংস্কৃতিৰ সাধনা কৰে। তেওঁৰ ওচৰলৈ আহি থাইলেণ্ড, ফ্ৰান্স, অষ্ট্ৰেলিয়া, জাৰ্মানী আদি বহু দেশৰ গবেষকে তেওঁৰ ঘৰত আতিথা গ্ৰহণেৰে গৱেষণা কাৰ্য চলাইছিল। টাই আহোম ভাষা-সংস্কৃতি অধ্যয়ন কৰা এই গবেষকসকল হ'ল- ড° বাঞ্চপ বন্ধুমেধা, খুন কাই শ্ৰী নিম্মান হেমিন্দা, ড° প্ৰমাত্ৰ মালিনা, ড° বেন. জন তাকবেল, ড° জাঁ বাৰ্লি, অধ্যাপিকা বাণু বিছাচিন, আচিফা পুণ্য মেধা আৰু অনেক নামী অনামী ভিক্ষু, মহাথেষসকল।

অসমৰ ইমূবৰ পৰা সিমূবলৈ টাই ভাষা-সংস্কৃতি বিকাশৰ হকে ঢপলিয়াই ফুৰা মলুং ডম্বক দেওধাই ফুকনদেৱৰ ডিব্ৰুগড় জিলাৰ লেঙেৰীত অনুষ্ঠিত পূৰ্বাঞ্চল টাই সাহিত্য সভাৰ দশম অধিবেশনৰ পাছদিনা ১৫-০২-৯৩ তাৰিখে আবেলি হৃদবোগত আক্ৰান্ত হৈ ডিব্ৰুগড়ৰ চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ত পৰলোক-প্ৰাপ্তি ঘটে।

প্ৰশ্নাবলী

- ১। আহোমসকল আদিতে কোন জাতিৰ লোক আছিল?
- ২। আহোমসকলৰ আদি বাসস্থান ক'ত আছিল?
- ৩। আহোমসকলে কিমান বছৰ অসমত শাসন কৰিছিল?
- ৪। আহোমসকলৰ আদিভাষা কি আছিল?
- ৫। আহোমসকলৰ কেইটিমান উৎসৱৰ নাম লিখ।
- ৬। চমুটোকা লিখ :

(ক) লাচিত বৰফুকন

(খ) সতী ভয়মতী

(গ) টেঙাই মহন

(ঘ) শক্তি প্ৰবৰ ডম্বকদেৱ দেওধাই ফুকন

(ঙ) কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ

(চ) শত্ৰুনাথ গোস্বামী বৰুৱা।

